

KARVIAN JA PARKANON elinympäristön puolesta ry

Lausunto 4.9.2026

Saaja: Parkanon kaupunki/Uusiutuvat energiamuodot - Strategiatyöryhmä
kaupunki@parkano.fi

Asia: Uusiutuvat energiamuodot – Strategiatyöryhmän laatima strategialuonnos

Viite: Lausuntopyyntö valtuustoryhmille ja muille tahoille (18.8.2026)

Lausunnon antaja: Karvian ja Parkanon elinympäristön puolesta ry

Osoite:

co/Kirsi Kaunisharju

Oolannintie 6 A 1, 01520 Vantaa

050-538 9854

karvianparkanon.elinymparisto@elisanet.fi

Karvian ja Parkanon elinympäristön puolesta ry pitää kannatettavana, että Parkanon kaupungissa valmistellaan uusiutuvien energiamuotojen strategiaa, sillä kaupungin alueella ja lähikunnissa on paljon uusiutuvan energian hankkeita. Hankkeille tulisi asettaa selkeät reunaehdot, millä niitä voidaan toteuttaa. Keskeistä on asukkaiden, vapaa-ajan asukkaiden ja luonnon näkökulmat, jotka ovat jääneet hyvin vähälle huomiolle strategian valmistelussa.

Strategian laadinnan aikataulu on varsin kunnianhimoinen, sillä lausuntojen jättöpäivän jälkeen valmistelu-aikaa ennen kaupunginvaltuuston kokousta on 25 päivää. Käytännössä vähemmän, mikäli aineisto lähetetään kaupunginvaltuustolle etukäteen. Hyvän ja tarkoituksenmukaisen lopputuloksen takaamiseksi olisi tarpeen pitää aikataulu realistisena, mikä tarkoittaa riittävän ajan varaamista valmisteluun.

Luonnoksessa todetun mukaisesti Parkano on mahdollisesti kiinnostava kohde energiahankkeille. Strategiaa valmistellessaan Parkanon kaupungin tulisi ottaa huomioon myös Parkanon ulkopuolinen toimintaympäristö ja mm. uunituoreen budjettiriihen päätökset, jotka vaikuttavat uusiutuvan energian hankkeiden realistiseen toteutettavuuteen.

Kiinteistöverotuottoja on pyritty havainnollistamaan strategiassa. On tärkeää, että kyseisen tuoton vaikutuksia punnitaan tarkasti. On mahdollista, että kuntien peruspalveluiden valtionosuusuudistus toteutetaan seuraavien 4-12 vuoden aikana. Uudistus voi muuttaa merkittävästi kiinteistöverotuottoa, joten se tulisi ottaa skenaarioissa huomioon. On mahdollista, että

kiinteistöverotuotto ja siten elinvoimavaikutukset jäävät huomattavasti nyt ennakoitua pienemmiksi. Haitat sen sijaan jäävät asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden kärsittäviksi.

Strategia on ankkuroitu osaksi Parkanon elinkeinopolitiikkaa, mikä on osin ymmärrettävää talouden näkökulmasta. Parkanon tulisi kuitenkin tarkastella elinvoimaa laajempänä käsitteenä. Elinvoima ei synny pelkästään yksittäisen elinkeinon tukemisesta, vaan sen varmistamiseksi tarvitaan monipuolinen elinkeinorakenne. Yhden kortin varaan ei kannata elinvoimaa rakentaa. Uusiutuva energia voi sulkea pois muita elinkeinoja, kuten esimerkiksi luontomatkailun edistämisen. Tähän astinen työ mm. Unescon LH Geoparkin eteen voi valua jatkossa hukkaan, mikäli kaupunki keskittyy pelkästään uusiutuvan energian edistämiseen.

Strategian valmistelussa on unohdettu kokonaan luonto. Vielä alkuvuodesta kaupungin strategiaa valmisteltaessa Geopark ja luontoreitit oli otettu huomioon houkuttimena, samoin Parkanon rautatieasema porttina luontoon. Nyt rautatieasemasta halutaan ilmeisesti portti datakeskuksille.

Uusiutuvan energian strategiassa tulisi ottaa huomioon merkittävä luontoinfra, mitä Parkanossa on, esimerkiksi luonnon- ja kansallispuistot ja niiden läheiset Natura 2000 -alueet ja muut luontokohteet, kuten LH Geoparkin keskeiset kohteet. Miten ja millä etäisyyksillä varmistetaan, että ne säilyvät yhtä houkuttelevina kuin nykyään, mikäli Parkanosta pyritään tekemään uusiutuvan energian keskittymä? Luontokohteet, ekologiset yhteydet ja uhanalaiset eläinlajit, kuten metsäpeura ja maakotka tulisi ottaa huomioon strategiaan valmisteltaessa. Jatkovalmistelussa tulisi määritellä luonnon kannalta ns. NoGo-alueet, jotka uusiutuvan energian rakentaminen ei sovellu. Myös hankkeiden yhteisvaikutukset tulee arvioida.

On hyvä, että strategiassa on otettu esille haittakorvaukset. On otettava huomioon, että haitat ulottuvat asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden osalta useiden kilometrien päähän. Pelkästään melu- ja välkehaitat ulottuvat vähintään n. 3 kilometrin etäisyydelle ellei kauemmas voimalakokojen kasvun takia. Maisemahaitat ulottuvat jopa kymmenien kilometrien päähän, myös naapurikuntien alueelle, kuten esimerkiksi jo tällä hetkellä Karviasta Parkanoon Mustajärven alueella.

Strategiassa todetaan, että avoimille peltoaukeille tuulivoimaloiden sijoittelua tulisi harkita tarkkaan. Järvet ja vapaa-ajan asutus on unohdettu. On otettava huomioon, että Parkanossa on jo varsin merkittävästi vapaa-ajan asukkaita, joille avarat ja luonnonläheiset järvimaisemat ovat edellytys vapaa-ajan vietoille. Useat suunnitteilla olevat tuulivoima-alueet muuttaisivat merkittävästi myös avariensuomaisemien arvoa. Esimerkiksi Häädetkeitaan luonnonpuisto ja sen läheiset Natura-alueet muuttuisivat käytännössä maisemiltaan teollisuusalueiksi. Teollisuusmaisemaan on harva vapaa-ajan asukas halukas tulemaan enää tulevaisuudessa vapaa-aikaansa viettämään.

On kannatettavaa, että tuulivoimaloista aiheutuvaa melua pyritäisiin säätämään. Tulisi kuitenkin harkita 40 dBA:n sijaan 35 dBA:ta ja tulisi ottaa huomioon myös esimerkiksi vesistöjen ääntä kantava ja voimistava vaikutus, mitä ei nykyisessä melumallinnuksessa oteta huomioon. Välkevaikutukset voivat myös kertautua vesistöjen äärellä.

Karvian ja Parkanon elinympäristön puolesta ry kiinnittää lisäksi huomiota siihen, että strategiaa tulee valmistella ilman mahdollisia esteellisyyksiä. Valtioneuvoston periaatepäätöksen kansalliseksi korruptionvastaiseksi strategiaksi ja toimenpideohjelmaksi 2025–2027 mukaan korruptiolla tarkoitetaan vaikutusvallan väärinkäyttöä edun tavoittelemiseksi. Korruptio on monin tavoin haitallista yksittäisille kansalaisille ja koko yhteiskunnalle. Korruptiolla on vakavia seurauksia, jotka hidastavat taloudellista kehitystä, ja heikentävät demokratiaa, oikeudenmukaisuuden ja yhdenvertaisuuden toteutumista sekä kilpailukykyä. Myös oikeusvaltion uskottavuus heikkenee, jos korruptiota ei kyetä tehokkaasti ehkäisemään. Suomen Kuntaliitto on tuottanut materiaalia

korruption vastaisen torjunnan osalta ja sitä voivat kaikki kunnat hyödyntää:
<https://www.kuntaliitto.fi/laki/kunnan-toimielimet-ja-johtaminen/korruptio-ja-eettisyys>

Karviassa/Parkanossa 4.9.2026

Kirsi Kaunisharju
pj
Karvian ja Parkanon elinympäristön puolesta ry

Ismo Suksi
sihteeri